

ærede Ordfører endte sit første Foredrag i Dag med at udtale det Ønske at kunne blive fri for at høre mere om, at man betaler for meget i det Beløb, som Forslaget fastsætter, nemlig det 25-dobbelte — det 24-dobbelte plus Skatten. Jeg kan ikke føje den ærede Ordfører i helt at tie stille i saa Henseende. Jeg skal fatte mig meget kort, ogsaa paa Grund af den fremrykkede Tid, men jeg maa gøre den ærede Ordfører opmærksom paa, hvad der ogsaa er fremkommet fra anden Side her i Salen, at man har jo staaet paa langt mindre Afløsningssummer tidligere, naar man har forhandlet om denne Sag her, uanset at man ogsaa tidligere har været af den Anskuelse, vi staa paa for Øjeblikket, at der bør ydes fuld Erstatning. Men jeg maa maaske gøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at dette Begreb, fuld Erstatning, behøver jo ikke absolut at betyde, at det Beløb, der skal ydes som Erstatning, skal være akkurat saa stort, at det kan give en aarlig Rente, der svarer til den aarlige Indtægt af, hvad der skal afløses, fordi intet er sikrere end den stadig aarligt tilbagevendende Pengeindtægt. Den er ganske anderledes sikker end den Indtægt, man har af en aarlig Ydelse in natura, det være sig Korn eller hvad som helst, og endelig kan man ikke helt se bort fra den Mulighed, at en kommende Lov kunde tage sig den Frihed at træffe Bestemmelser, der ikke absolut svarede til, hvad der i det givne Øjeblik betragtedes som fuld Erstatning. Naar der er Tale om fuld Erstatning, maa man ogsaa tage behørigt Hensyn til Ulempen ved Opkrævningen af det Formuegode, som skal afløses med et Pengebeløb, og jeg maa vedblivende hævde — og jeg har heller ikke forstået, at den ærede Ordfører har modsagt det — at det 21-dobbelte Beløb er fuld Erstatning for Tiden, og det er Tiden, vi maa regne med. Det nytter ikke, at vi her lovgive under den Forudsætning, at noget skal ske om 20—30 Aar, hvad ingen kan forudse.

For øvrigt er jeg enig med den ærede Ordfører og den ærede Minister i, at det sandsynligste er, at der vil ske baade Nedgang i Rentefoden og atter Opgang, og det vil maaske gentagne Gange stille sig saaledes, inden vi kommer til det Resultat, at der er naaet Afslutning af Tiendeafløsningen, men det beviser ikke andet, end at hvis man vil lovgive paa en saadan Maade om dette Emne, at det kan forsvares, bør man ikke fiksere noget, saa bør man netop benytte, hvad den ærede

Ordfører nævnte, den saakaldte glidende Skala. Det er den naturlige Maade, ikke alene for at bestemme Afløsningssummen, men tillige for at bestemme, hvilken Rente Staten skal have af de Laan, den forpligtes til at give. Det er umuligt at bestemme, om den Rente, der nu sættes til $3\frac{1}{4}$ pCt., ikke med Tiden kan blive for høj, men sikkert er det, at for Tiden er den meget for lav. Det kan ingen bestride. Den ærede Ordfører søgte at argumentere mod min Betragtning ved at sige noget, der forbydede mig, nemlig at jeg vilde tvinge Tiendejerne til at tage et bestemt Papir i Betaling. Det er ganske grebet ud af Luften. Den ærede Ordfører ved meget vel, at jeg supponerede, at Tiendejerne ikke vilde have deres Penge liggende paa Kistebunden, men gøre dem frugbringende paa den Maade, jeg anser for den sikreste, ved at købe gode rentebærende Papirer, de mest ansete Kreditforeningsobligationer med en Rente af 4 pCt. Den ærede Ordfører ved godt, at det ikke et Øjeblik kan falde mig ind, at det skulde optages som en Bestemmelse i Loven, at vedkommende skulde købe saadanne Papirer, og at der saaledes skulde øves Tvang. Der er ingen Grund til at bruge den Slags Argumentation. Den ærede Ordfører mente, at det var et fyldestgørende Bevis mod mig, at Kreditforeningerne ikke frembød tilstrækkelig Sikkerhed, og han mente, at der ikke haves tilstrækkelig Sikkerhed i andet end Statsobligationer. Den ærede Ordfører er bleven opmærksom paa, at vi her i Landet have haft Eksempel paa, at en Kreditforening havde været under Konkurs. Ja det vide vi alle godt. Men den ærede Ordfører ved ogsaa lige saa godt som jeg, at denne Kalamitet indtraf under Kreditforeningernes Børnesygdomme, og at intet Menneske paa Jordkloden har tabt en eneste Øre ved denne Konkurs. Den Ulykke var altsaa ikke stor. Den ærede Ordfører siger, at det kan ske, at alle Kreditforeninger komme under Konkurs. Ja det kan ogsaa ske, at Staten kommer under Konkurs. Det er der ogsaa Eksempler paa; det er passeret ogsaa i vort Land. Jeg ser ikke, at den Argumentation vejer synderlig i Vægtskaalen, at man nødvendigvis for at bestemme, hvilken Afløsning der skal ydes, ikke maa regne med, hvad Kreditobligationer, der løbe med 4 pCt. Rente, kunne købes for, men skal regne med, hvad Statsobligationer, der løbe med $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente, kunne købes for. Jeg tror ikke, at man med nogen Føje kan gøre Indvendinger mod det, som den ærede Ordfører